

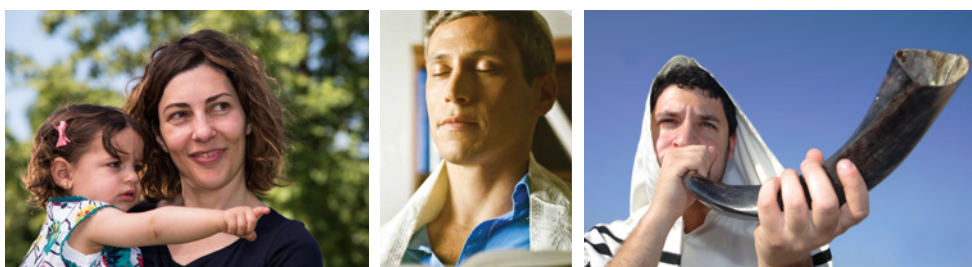
ארגון רבני צהר
היהדות של כולנו

יחד
זהות יהודית בקהילה

יום כיפור

משמעות היום

עושים חג

מתפללים יחד ביום כיפור

לע"נ ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ ז"ל

קדן אביעד-קבוצת אלול ELUL
KIDAN GROUP LTD.

"שערי תפילה אינן ננעלים לעולם"

(מדרש דברים רבה)

התפילה נועדה כדי לבטא את הנשמה. כשעוברים ימים ושנים, בלא תפילה בכוונה מתקבצים בלב, אבנים רבים, שגורמים למועקה וכבדות. וכאשר הרוח הטובה חוזרת והתפילה שבה אל החיים, מתפנים אותם המכשולים, אשר עצרו את המעיין הנובע של הנשמה, והנשמה חופשיה לזעוק את זעקתה ולשיר את שירה. בכל תפילה מרפא האדם לא רק את החיסרון הנוכחי, אלא גם את מועקות העבר. בכל תפילה אור הנשמה חודר אל החיים ומשלים אותם.

(ע"פ עולת רא"ה פתיחה ג')

כל נדרי

התפילה הראשונה, שנאמרת ביום כיפור בציבור, היא תפילת כל נדרי, המזמינה כל יהודי להשתתף בתפילה. הזמנה זו מעלימה את המחלוקות הקיימות בימים רגילים ומאפשרת לנו תפילה מחברת מתוך אחדות ואהבה.

בהמשך מבקשים המתפללים להתיר את הנדרים והשבועות שקיבלו על עצמם במהלך השנה. כך אנו משתחררים מהמחויבויות שלקחנו על עצמנו בעבר ומאפשרים לעצמנו להיכנס לתפילת יום הכיפורים נקיים ופנויים.

סדר עבודת כהן גדול

יום הכיפורים היה היום היחיד בשנה שבו היה רשאי הכהן הגדול להיכנס לקודש הקודשים, שם התוודה והתפלל בעבור עצמו ובעבור העם כולו. בתפילת מוסף (סדר העבודה) מתואר אירוע מרגש זה. העם כולו אומנם עמד בחוץ, בעזרה, אבל היה שותף מלא למתרחש כפי שמתואר בתפילה:

והכהנים והעם העומדים בעזרה, כשהיו שומעים את השם הנכבד והנורא מפורש יוצא מפי כהן גדול, בקדושה ובטהרה, היו כורעים ומשתחוים ונופלים על פניהם ואומרים: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

כשהיה יוצא הכהן הגדול מקודש הקודשים היה נושא תפילה:

יהי רצון מלפניך ה' א-לוהינו וא-לוהי אבותינו שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם, אם שחונה גשומה. ואל יכנס לפניך תפילת עובדי דרכים לעניין הגשם בשעה שהעולם צריך לו. ושלא יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה ולא לעם אחר. שנה שלא תפיל אישה פרי ביטנה, ושיתנו עצי השדה את תנובתם, ולא יעדי עבדי שולטן מדבית יהודה.

בסיומו של סדר העבודה אנו קוראים פיוט נפלא, ושמו "מראה הכהן", המתאר בצורה מפעימה את דמותו של הכהן הגדול בשעה שיצא בשלום מקדש הקדשים, לשמחתו הגדולה של כל העם שחיכה לו בחרדה.

אָמֵת מִה נִדְרֵךְ תִּיהֵא כְהֵן גָּדוֹל

בְּצִאתוֹ מִבֵּית קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים

בְּשִׁלּוֹם כָּל פֶּגַע

כָּאֵהֶל הַנִּמְתַּח כְּדָרֵי מַעֲלֵה מִרְאֵה כְהֵן

כְּבָרְקִים הַיּוֹצֵאִים מִזִּיז הַחַיִּית מִרְאֵה כְהֵן

כְּגִדְלֵי גִדְלִים כְּאֶרְבֶּעַ קְצוֹת מִרְאֵה כְהֵן

כְּדַמּוֹת הַקִּשָּׁת כְּתוֹךְ הָעֵנָן מִרְאֵה כְהֵן

שבת שבתון

ום הכיפורים הוא היום הכי מקודש בלוח השנה היהודי; הוא קיבל מעמד של שבת שבתון. יום זה מזמין את האדם היהודי לעשות חשבון נפש אישי, להסתכל על העבר בעין בוחנת, בתשומת לב למעשים שעשה, למילים שאמר ולמחשבות שנבטו בו.

במקביל, יום זה קורא לאדם לתת את דעתו על העתיד, לקבל החלטות, לתכנן שינויים ולבחון את האופק שמולו.

השילוב המיוחד שבהתכנסות שלושת ממדי הזמן – עבר, הווה ועתיד – מעצב יום שהוא מעל הזמן.

צום

ביום הכפורים מצווים אנו לענות את נפשותינו. הצום ממקד את האדם בעיקרו של היום, שהוא התשובה. בעזרת הצום אנחנו מצמצמים את העיסוק בעולם החומר ומפנים את ליבנו לחשבון נפש ולשינוי.

ברכת הילדים

ההורים נוהגים להניח יד על ראש ילדיהם ולברך אותם.

נוסח הברכה: לבנים – "ישמך אלוקים כאפרים וכמנשה..." ולבנות – "ישמך אלוקים כשרה, רבקה, רחל ולאה", ואז: "וה' ישפיע עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ויכתוב ויחתום אתכם לחיים טובים וארוכים, בתוך כל הצדיקים ובתוך כל ישראל. אמן".

תפילה ביום הכיפורים

בתחילה, החלק המרכזי של מהלך יום הכיפורים היה עבודת הכהן הגדול בבית המקדש. לאחר שנחרב בית המקדש החליפה התפילה את עבודת הכהן ועיקר היום אינו מוטל עוד על אדם אחד מעם ישראל, אלא האחריות היא על כל אחד מבאי בית הכנסת לעשות כפי יכולתו.

תפילת יום הכיפורים יש בה חיבור בין האישי לחברתי, בין הפרטי ללאומי. היא משלבת בין מעשה התשובה, הווידוי והתחנונים הפרטיים, ובין תחינות על העם כולו.

חכמים קבעו כי "שלושה דברים מבטלין גזירה קשה ואלו הן: תפילה וצדקה ותשובה" (מסכת תענית). ביום הכיפורים ניתנת לנו הזדמנות לחוות את כוחה העצום של תפילה, שמסוגלת לחולל שינוי בחיינו ובעולם כולו.

דַּע כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא עוֹלָם מְלֵא.

וּכְשִׁאֲדָם עוֹמֵד לְהִתְפַּלֵּל וּמְדַבֵּר דִּיבּוּרֵי הַתְּפִלָּה אָזִי הוּא מְלַקֵּט צִיצִים וּפְרָחִים וְשׁוֹשְׁנוֹת נָאִים לְאַחַת עַד שְׁעוֹשֶׁה אֲגָדָה אַחַת, וְכֵן הוֹלֵךְ וּמְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ כְּמִה וְכִמְהָ אֲגָדוֹת יָפִים וְנָאִים" (ליקוטי מוהר"ן).

לע"נ ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ ז"ל

ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ נולד ב-1917 בקלצק, פולין, ונפטר ב-1985. בצעירותו התחנך בישיבה תורנית ואחר כך סיים את לימודיו האקדמיים כדוקטור לחינוך יהודי. ד"ר קרוניץ הקדיש את חייו לעם היהודי ולמדינת ישראל. כמחנך מוביל, מנהיג ציוני ופעיל בקהילה היהודית, חייו היו לדוגמה של גישור בין כל חלקי העם היהודי. הוא היה פעיל במגוון רחב של ארגונים יהודיים וציוניים, מתוך אמונה שזהו אמצעי חיוני לאחד את כל היהודים הציוניים בקנדה, דתיים וחילוניים, ימין ושמאל כאחד. הוא האמין בדבקות שיש יותר מרכיבי זהות שמחברים אותנו כיהודים מאשר אלו שמפרידים בינו.

ד"ר קרוניץ כיהן במספר תפקידי מפתח בקהילה היהודית, ביניהם בפדרציה הציונית של קנדה, בהסתדרות הציונית העולמית ובקונגרס הציוני העולמי. הוא היה אישיות מוערכת בקרב רבים ממנהיגי האומה והללו נעזרו בו, בחכמתו ובתבונתו, בעיקר בכל הנוגע לקשרים עם יהדות התפוצות. יחד עם מחויבותו הגדולה לקהילה ולעם היהודי, ד"ר קרוניץ היה איש משפחה מסור שאהב במיוחד לבלות בחיק הקרובים והחשובים לו.

תפילת נעילה

יום הכיפורים מסתיים בתפילה מיוחדת, המסמלת את נעילת שערי שמים. רגע לפני סוף היום הזה אנו מבקשים: "פתח לנו שער בעת נעילת שער".

תפילה מרגשת זו היא המאמץ האחרון להגביר את מידת הרחמים ולבטל כל גזירה רעה אפשרית.

בסיום התפילה אומר שליח הציבור בקול רם, והציבור אחריו: פעם אחת "שמע ישראל", שלש פעמים "ברוך שם..". ושבע פעמים "ה' הוא הא-לקים". אחר כך אומרים קדיש בניגון של שמחה, כיוון שאנו בטוחים כי הקדוש-ברוך-הוא ריחם עלינו וכי נתקבלה תפילתנו. בסיום התפילה תוקעים בשופר ואומרים בשירה ובשמחה, "לשנה הבאה בירושלים הבנויה". השירה המשותפת, שיש בה תקווה ואמונה בעתיד טוב, פותחת שערי לב ואנו מאמינים כי בכוחה לפתוח גם שערי שמים.

כל המעביר על מדותיו, מעבירין לו על כל פשעיו (ראש השנה).

הקדוש-ברוך-הוא נוהג בנו כפי שאנו נוהגים באחרים. כשאנו מוותרים על מידת הקפדנות, לא מדקדקים עם הזולת ויודעים למחול כשצריך - כך ינהג הקדוש-ברוך-הוא עמנו. יהי רצון שנדע לנוהג בחברינו כפי שאנו מתפללים שהקדוש-ברוך-הוא ינהג בנו ביום הכיפורים ובשאר ימות השנה הבאה עלינו לטובה.

ונתנה תוקף

'נתנה תוקף' היא תפילה מרגשת, הפותחת את סדר הקדושה (בתפילות אשכנז) ואת תפילת מוסף (בתפילות ספרד). היא מתארת באופן נפלא ומרעיד את בית דין של מעלה, בו יושב הקדוש-ברוך-הוא על כיסא המשפט, מוקף בפמליה של מלאכים, החרדים לקראת גזר הדין. ספר הזיכרונות של האנושות כולה נפתח וכל אדם נידון לפי מעשיו. בסיום כתיבת גזר הדין נשמע קול שופר גדול, ולאחר מכן דממה דקה.

מתוך הפיוט:

בראש השנה יכתבון, וביום צום כיפור יחתמון

כמה יעברון וכמה יבראון ?

מי יהיה ומי ימות ?

מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש

מי בחרב ומי בחיה, מי ברעש ומי במופה

מי ינוח ומי ינוע, מי ישקט ומי יטרף.

מי ישלח ומי יתסר, מי יעשר ומי יעני, מי ישפיל ומי ירום,

כי שמך כן תהלתך, קשה לבעוס ונוח לרצות ...

כי לא תחפוץ במוות המת, כי אם בשוכו מדרך ודעה..

וידי

"גדולה תשובה שקדמה לבריאת עולם" (מדרש תהילים מזמור צ').

במרכז של יום הכיפורים עומד הווידוי, שאדם אומר באופן אינטימי מול הבורא.

הווידוי נאמר חמש פעמים במהלך תפילות יום הכיפורים. באמירתו אנחנו לוקחים אחריות על המעשים שעשינו בשנה החולפת. מפורטים בו החטאים שחטאנו, אך מעבר לפירוט הזה אנו מתוודים ומתחרטים על עצם העובדה שחטאנו, שהתרחקנו מהאמת. החטא מרחיק אותנו מעצמנו ומבוראנו, והווידוי הוא מעמד של כנות מתוך רצון לחזור אל האמת, לשוב ולהתקרב לבורא עולם.

וידי אישי

יתום אחד הגיע ביום הכיפורים לבית מדרשו של הבעל שם טוב. הוריו נפטרו כשהיה ילד קטן. ואביו הספיק ללמדו את אותיות הא"ב בטרם נפרד ממנו, וזה כל שידע הנער: להגיד את הא"ב העברי מההתחלה עד הסוף. עמד היתום בקצה בית המדרש כפי שזכר שאביו עשה, אחז במחזור, אך לא יכול לצרף למילים את האותיות שהכיר. כשעמד הקהל ואמר וידיי הביט בהם היתום וליבו רגש. המתפללים הכו על ליבם ובעיניהם דמעות. הוא הביט במחזור, אבל לא ידע לקרוא למילים בשם. דמעות חמות הציפו את עיניו והוא החל צועק "א! ב! ג! ד! ה!..." דממה השתררה בבית המדרש והילד המשיך וקרא בעיניים עצומות "א! ב! ג! ד! ה!..." הפסיק הבעל שם טוב מתפילתו... "כ! ל! מ! נ! ס! ע!..." הילד צעק ובכה "פ! צ! ק! ר! ש! ת!..." ניגש בעל שם טוב ליתום שבקצה בית המדרש, הניח יד על ראשו ואמר: "בני, באותיות שיצאו מליבך בכוונה גדולה נכתבה תפילה מופלאה, שאיש לא אמר אותה לפניך. בכוח אמונתך הזכה היא עלתה למעלה עד לכיסא הכבוד והעלתה יחד עמה את התפילות של כולנו.

ברכת הארגונים

ושוב אנו נפגשים בפתחה של שנה חדשה. אנחנו מביאים אליה את עוצמות הנפש שהפגנו בשנה היוצאת מול טרור הסכינים - שפגעו בנו ללא הבחנה, אך לא שברו את רוחנו - ומתחילים אותה בתקווה. תקוותנו נוצרת בהיותנו מכונסים ביחד, מחובקים בתפילה אחת, שנשמעת ביום הכיפורים בכל רחבי הארץ. ההתכנסות הזו יש בה אחווה בין אדם לחברו, בין איש לאשתו, בין הורים לילדיהם, בינינו לבין עצמנו ובינינו לבוראנו. היא יכולה ללוות אותנו גם בשאר ימות השנה. נצרך למחזור יום הכיפורים שלנו עוד תפילה אחת:

הלוואי שנזכה ותקווה זו תתגשם השנה הזו, שתכתב עלינו לטובה

ארגון רבני צהר ו'יחד' אור תורה סטון

צהר מבטיחה את עתידה היהודי של מדינת ישראל

שורשים

מעל 25,000 עולים הוכיחו את יהדותם ובזכות זה שמרו על זהותם היהודית ועל חלקם בשרשרת הדורות.

+25,000

חגים

עשרות אלפי משתתפים חוגגים עמנו במנייני תפילה בחגי ישראל בכל רחבי הארץ באווירה מאירת פנים ומכילה ומחזקים את הקשר עם המורשת.

+100,000

בר מצווה

ליווי והדרכה של בני מצווה ומשפחותיהם עם מדריכים של צהר לקראת טקס מרגש, ערכי ומלא משמעות.

חדש!

בת מצווה

סדרת מפגשים אישיים וחוייתיים עם מדריכת בת מצווה של צהר, שמתכננת יחד עם הנערה לקראת מעבר משמעותי מילדות לבגרות.

חדש!

ברית מילה ופדיון הבן

הכנסתו של הבן בבריתו של אברהם אבינו בטקס משמעותי ומרגש. עריכת הטקס הנדיר והמרגש של פדיון הבן עם כהנים מתנדבים של צהר.

+900

הסכמאהבה

הסכם קדם נישואין למניעת עגינות שמבוסס על ערכי שוין וכבוד חוכה להכרה הלכתית ומשפטית.

חתונה יהודית

מעל ל-105,000 חתנים וכלות שאינם דתיים בחרו בטקס נישואין הלכתי משמעותי במקום טקס אזרחי

+105,000

הנהגה רבנית קשובה

מועצת רבני צהר היא פורום מרכזי לדיון בנושאים מהותיים, החלטות המועצה משפיעות על עיצוב יחסי דת מדינה וחברה בישראל.

42

צהר לאבלים

רבני צהר מלווים בהתנדבות משפחות אבלים לקראת ההלוויה, במהלכה ובתקופה שאחריה. תומכים. מסייעים. ומלווים.

חדש!

מתנדבים

למעלה מ-1000 מתנדבים המקדישים מזמנם היקר למען עם ישראל.

+1000

מדיניות ציבורית

קידום חקיקה ברוח ערכי היהדות וסיוע לחברי כנסת בהגשת חוקים המשקפים רוח זו.

היו שותפים באחדותה ובשמירת זהותה היהודית של מדינת ישראל

התרומות מוכרות לחס"ע"פ סעיף 46

הפקדה ישירה לחשבון
בנק דיסקונט, סניף 59, לוד
מס' חשבון: 40537

בהמחאה באמצעות הדואר
"צהר" רח' המלאכה 9
א.ת. לוד 7152015

באשראי באמצעות הטלפון
1800-07-14-14

באשראי באמצעות אתר האינטרנט
www.tzohar.org.il

יחד - מחזקים את הזהות היהודית

מעל 150,000 משתתפים בשנה

אור
תורה
סטון

OHR
TORAH
STONE

על התוכנית

תכנית יחד - מבית רשת אור תורה סטון מסייעת למתנסים ולמרכזים קהילתיים ברחבי הארץ לפתח את תחום הזהות היהודית - ישראלית - ציונית בקהילה. בכח אדם, ידע, משאבים, ליווי והשתלמויות. החברה למתנ"סים של משרד החינוך היא שותפה מרכזית של התכנית.

יחד
זהות יהודית בקהילה

פעילות

מעגל השנה - חגי ישראל בהם הרכזים מארגנים פעילויות קהילתיות לפני או במהלך כל חג, בהם הציבור חווה ולומד את ערכי החג.

מעגל החיים - יצירת מסגרות לימוד של סדרות מפגשים סביב מעגל החיים כגון בר/בת מצווה, זוגיות, חינוך ילדים, תנ"ך, פרשת שבוע, פילוסופיה יהודית, סיורים בעקבות התנ"ך, קבלות שבת ועוד.

חזון

1. חיזוק הזהות היהודית-ישראלית-ציונית.
2. יצירת דיאלוג ואיחוי שסעים בחברה הישראלית דרך הזהות היהודית כמכנה משותף.
3. פיתוח קהילתיות סביב המתנ"ס/מרכז קהילתי